

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دکتر محمدرضا مسجدی

استاد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

سیگار و سلامت

WHO-FCTC

Feb 2005

The 6 MPOWER measures are:

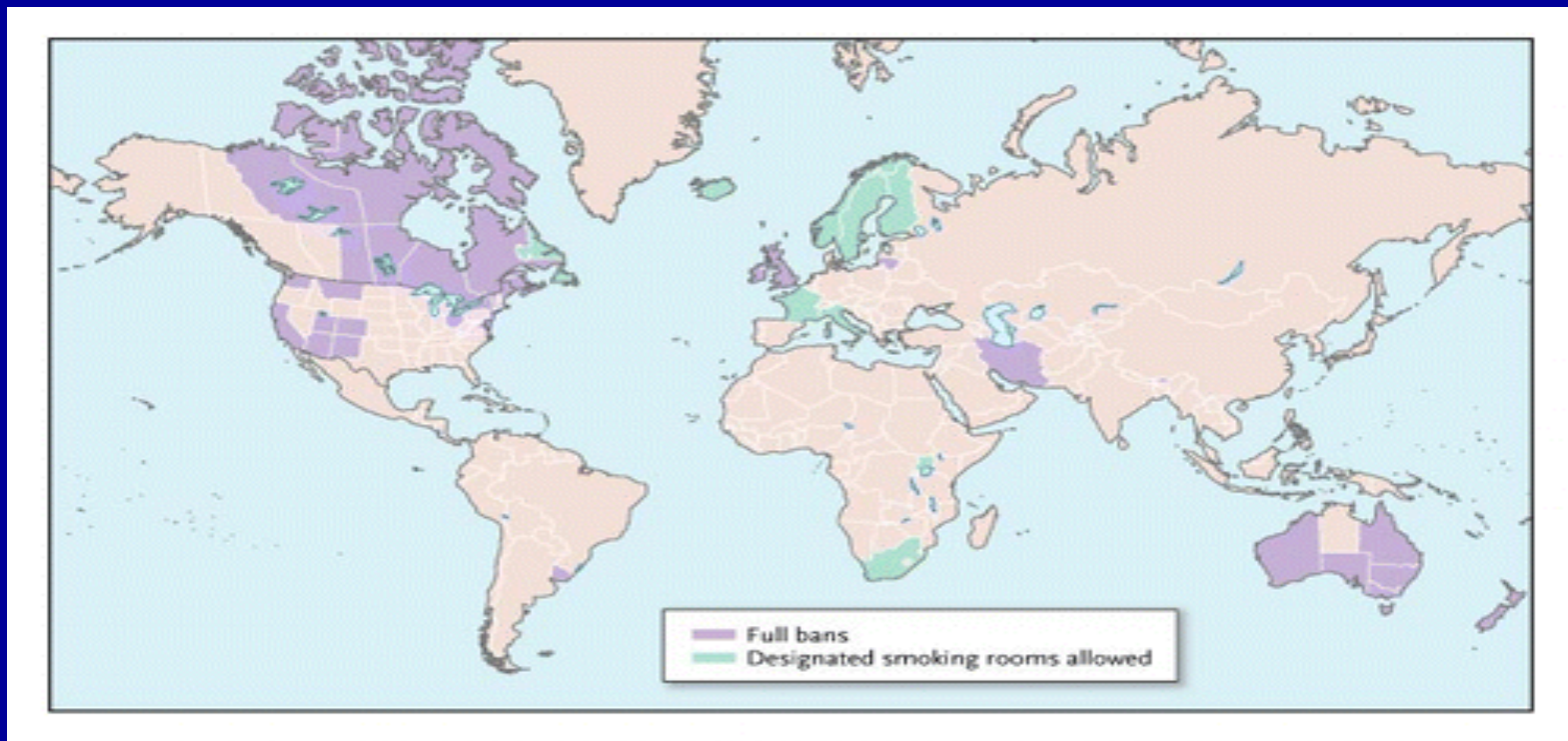
- *Monitor tobacco use and prevention policies*
- *Protect people from tobacco use*
- *Offer help to quit tobacco use*
- *Warn about the dangers of tobacco*
- *Enforce bans on tobacco advertising, promotion and sponsorship*
- *Raise taxes on tobacco*

قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات

در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۵ تصویب و در تاریخ ۱۳۸۵/۷/۵ به تایید شورای نگهبان رسید و طی نامه شماره ۱۵/۱۰۷۶۸۶ مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۱ توسط رییس جمهور جهت اجرا ابلاغ گردید.

ماده ۸:

هر ساله از طریق افزایش مالیات ، قیمت فرآورده های دخانی به میزان ده درصد (۱۰٪) افزایش می یابد. تا دو درصد (۲٪) از سرجمع مالیات ماخوذه از فرآورده های دخانی واریزی به حساب خزانه داری پس از طی مراحل قانونی در قالب بودجه های سنواتی در اختیار نهاد ها و تشکل های مردمی مرتبط به منظور تقویت و حمایت این نهاد ها جهت توسعه برنامه های آموزشی ، تحقیقاتی و فرهنگی در زمینه پیشگیری و مبارز با استعمال دخانیات قرار می گیرد.

تا سال ۲۰۰۷ فقط چند کشور قانون جامع مصوب در زمینه کنترل دخانیات داشته اند که جمهوری اسلامی ایران تنها کشور قاره آسیا و آفریقا می باشد.

• مصوبه جلسه علنی مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۸ / ۹ / ۹۳

• طرح الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

• ماده الحاقی ۳۸ - به منظور ارتقاء سلامت جامعه و کاهش مصرف دخانیات دولت نسبت به وضع و اخذ عوارض از خرده فروشی سیگار اقدام نماید.

• درآمده حاصله به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز و طی ردیفی که در بودجه های سنواتی مشخص می گردد به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تصویب دولت به منظور کاهش مصرف دخانیات و آموزش پیشگیری و درمان بیماری های ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصل از مصرف آن و توسعه ورزش به خصوص ورزش همگانی در مدارس در اختیار دستگاه های ذیربط قرار گیرد.

بیانیه نشست سال ۲۰۱۳ WHO:

- همه کشورها باید برنامه عملیاتی تدوین و اجرا نمایند تا شیوع مصرف دخانیات تا سال ۲۰۲۵، به یک سوم برسد.

Draft action plan for the prevention and control of non-communicable diseases 2013–2020. Geneva: World Health Assembly, World Health Organization, 2013.

- بر اساس دستورالعمل WHO و بانک جهانی افزایش قیمت سیگار از طریق افزایش مالیات بر قیمت خرده فروشی عامل اصلی و تعیین کننده در میزان مصرف و میزان ترک آن می باشد.

Jha P, Chaloupka FJ. Curbing the epidemic: governments and the economics of tobacco control. Washington DC: World Bank, 1999

- *Tobacco kills up to half of its users.*
- *Tobacco kills around 6 million people each year. More than 5 million of those deaths are the result of direct tobacco use while more than 600 000 are the result of non-smokers being exposed to second-hand smoke.*
- *Nearly 80% of the world's 1 billion smokers live in low- and middle-income countries.*
- *Tobacco users who die prematurely deprive their families of income, raise the cost of health care and hinder economic development.*
- *There are more than 4000 chemicals in tobacco smoke, of which at least 250 are known to be harmful and more than 50 are known to cause cancer.*

There is no safe level of exposure to second-hand tobacco smoke.

- In adults, second-hand smoke causes serious cardiovascular and respiratory diseases, including coronary heart disease and lung cancer. In infants, it causes sudden death. In pregnant women, it causes low birth weight.*
- Almost half of children regularly breathe air polluted by tobacco smoke in public places.*
- Second-hand smoke causes more than 600 000 premature deaths per year.*
- In 2004, children accounted for 28% of the deaths attributable to second-hand smoke.*

- سیگار و قلیان دوستان بی وفا و بی رحمی هستند به طوری که بیش از نیمی از یاران و مصرف کنندگان خود را می کشند.
- از دود سیگار بیش از ۴۰۰۰ ماده و از دود قلیان بیش از ۷۰۰۰ ماده شیمیایی جدا شده است. حداقل ۲۵۰ ماده شیمیایی بسیار زیان بخش و بیش از ۵۰ عامل سرطان زا در این مواد وجود دارد.
- ۱۲٪ از کل موارد مرگ و میر در سطح جهانی برای افراد بالغ بالاتر از ۳۰ سال مربوط به مصرف دخانیات است.
- ۵٪ موارد مرگ ناشی از بیماری های واگیردار (۷٪ موارد مرگ ناشی از بیماری سل و ۱۲٪ موارد مرگ ناشی از عفونت های تنفسی تحتانی) و ۱۴٪ موارد مرگ ناشی از بیماری های غیر واگیر (۱۰٪ موارد مرگ ناشی از بیماری های قلبی و عروقی - ۲۲٪ مرگ ناشی از سرطان و ۳۶٪ موارد مرگ ناشی از بیماری های تنفسی) مربوط به استعمال دخانیات است.
- ۷۱٪ موارد مرگ ناشی از سرطان ریه مربوط به مصرف دخانیات است.
- ۴۲٪ بیماری های مزمن انسدادی ریه مربوط به استعمال دخانیات است.
- در برخی از کشورها با مصرف زیاد مواد دخانی هنوز آمار سرطان ریه خیلی بالا نمی باشد ولی سالیان آینده ارقام شوم ناشی از بروز زیادتر این سرطان را نشان خواهد داد.

تعداد موارد مرگ = ۳۷۲۲۷۹

۲۵/۸٪ قلب و عروق

۱۰/۱۴٪ سوانح

۸/۸٪ سرطان

۷/۴٪ تنفسی

۶/۶٪ عفونی

(سایت مرکز آمار ایران)

در مورد وضعیت استعمال دخانیات در کشور آمار مختلف وجود دارد.

- مصرف دخانیات در میان دانش آموزان:

- طی سال های ۸۸ تا ۹۰: ۴۳٪ دختران و ۶۴٪ پسران تجربه مصرف قلیان داشته اند.

- بیش از ۳۵٪ از دانش آموزان پسر سیگار می کشند.

- مصرف دخانیات دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی شهر تهران:

- مصرف قلیان در دانشجویان پسر ۷/۴۰٪ - دانشجویان دختر ۴/۱۷٪

- مصرف سیگار در پسران سال اول ۷/۲۱٪، سال آخر ۵/۲۸٪ - دختران ۷/۲٪ سال اول،

۹/۸٪ سال آخر

- مطالعه در سال ۱۳۹۲

- مصرف قلیان میان دانشجویان ۷/۲۴ و سیگار ۴/۱۶٪

- دانش آموزان دبیرستانی: پسر ۱۵٪/روزانه - ۶/۵۴ گاه گاه

- ۵۰٪ کسانی که دخانیات را در نوجوانی شروع می کنند به مصرف آن در ۱۵ تا ۲۰ سال

آینده ادامه می دهند و با عواقب سلامتی مواجه می شوند.

- کشیدن یک نخ سیگار ۵ دقیقه طول می کشد و بین ۱۰ تا ۱۲ پاف است و هر پاف حدود ۵۰ میلی لیتر است و جمعاً ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلی لیتر دود می باشد.

- هر بار مصرف قلیان معمولاً یک ساعت طول می کشد- تقریباً ۲۰۰ پاف است. و هر پاف بیش از ۵۰۰ میلی لیتر دود است و جمعاً ۹۰/۰۰۰ میلی لیتر می باشد. یعنی ۱۰۰ تا ۲۰۰ برابر حجم دودی که از یک سیگار می باشد. (یک سر قلیان = ۵ تا ۱۰ پاکت سیگار)

- در موارد متعدد توتون قلیان و یا آب مخزن قلیان را با شراب و سایر نوشیدنی های دیگر مخلوط می کنند تا اثرات و بوی متفاوت ایجاد کند.

بررسی ها وجود حشیش و ماری جوانا را در توتون قلیان نشان داده است.

Despite the increase in knowledge, there is still a prevailing public misconception that waterpipe tobacco smoking is somehow protective or “safer” than cigarette smoking. In some countries, the prevalence of waterpipe tobacco smoking has increased in certain subgroups to exceed that of cigarette smoking.

Although cigarette smoking is the dominant form of tobacco use in most parts of the world, waterpipe use accounts for a significant and growing share of tobacco use globally. It is most prevalent in Asia, Africa and the Middle East, but it is a rapidly emerging problem on other continents. In the WHO Eastern Mediterranean Region, waterpipe use has surpassed cigarette use in some countries, with growing use by both men and women and, most seriously, among young people and children.

Unlike cigarette packaging, which usually carries mandated health warnings, waterpipe tobacco products are commonly sold with no health warning.

The International Hookah Fair is a trade fair showcasing the latest developments in waterpipes, hookah tobacco and similar products, with participants from over 60 countries.

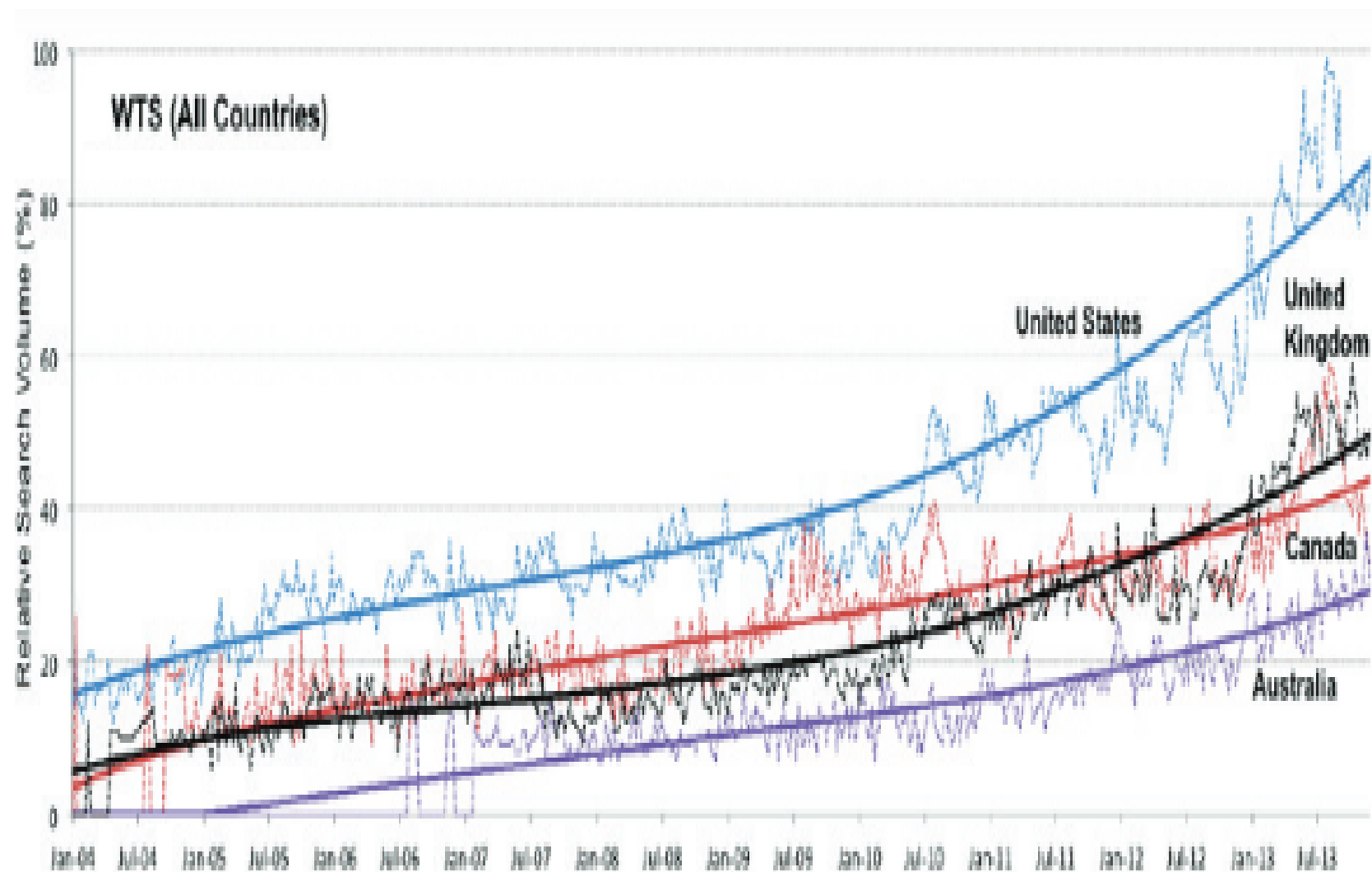
The definite date of the first production of sweetened flavoured waterpipe tobacco, commonly called maassel, is unknown, but it was already in use in the Middle East in the early 1990s. Circumstantial evidence suggests a temporal link between the production of maassel at the beginning of the 1990s and the surge in the number of waterpipe smokers in the Middle East. Maassel is typically manufactured by fermentation of tobacco with molasses, glycerine and fruit essence, producing a moist, pliable mixture.

For example, in a survey conducted in 2010 among 3447 students in eight universities in North Carolina (USA), 90% of students ad ever used a waterpipe smoked maassel.

Many waterpipe smokers practice the habit in the company of friends and family, and it is a central component of social and family gatherings.

“Ramadan tents”

In the USA for example, the number of hookah cafés has increased dramatically in the past decade, and they are often situated around university campuses . In a study of 3770 students in eight US universities, current waterpipe smoking was associated with the presence of a waterpipe café or restaurant within a 10-mile (16-km) radius of the university campus.

Source: reference 20

WTS, waterpipe tobacco smoking; ENDS, electronic nicotine delivery system

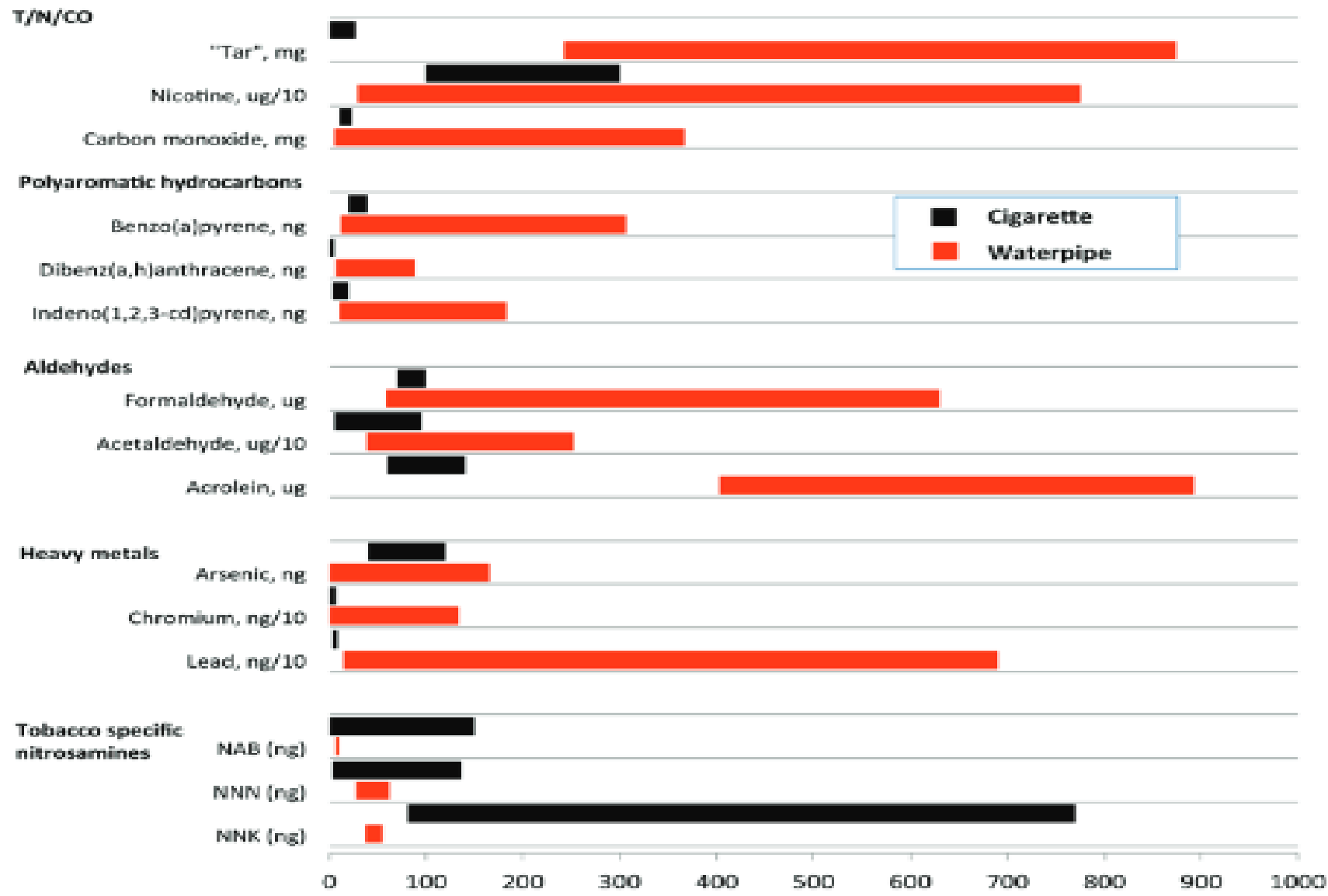
Despite the remarkable success of public health policies in reducing cigarette smoking in many countries, waterpipe smoking has thrived in the wake of strict tobacco control policies and regulations that are mostly cigarette-oriented. For example, waterpipe venues and products in many developed countries are exempt from tobacco control policies, and lack of enforcement of relevant tobacco control policies is the main problem in developing countries. This has contributed to the proliferation of waterpipe venues all over the world.

Turkey has extended warning labelling to the bottles or bowls of waterpipes, requiring that warnings be placed on both sides of waterpipe bottles to cover 65% of the surface.

The Eastern Mediterranean Region (which includes Middle Eastern and North African countries) has the highest prevalence of waterpipe use in the world especially among young people . In a longitudinal study of smoking among young people in the Region in 2008–2010, the prevalence of waterpipe smoking increased by 40% within 2 years of follow-up (from 13.3% to 18.9%; $p < 0.01$). In a representative study of 13–15-year-old schoolchildren in various countries in the Region, the prevalence of waterpipe smoking ranged from 9% to 15% . In these studies, the prevalence of waterpipe smoking was actually higher than that of cigarette smoking. A Global Youth Tobacco Survey showed that use of other tobacco products (mainly waterpipes) was more frequent than cigarette smoking among children aged 13–15 in all 17 countries of the Region.

Numerous carcinogens and toxicants have been identified, such as tobacco-specific nitrosamines, polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH) (e.g. benzo[a]pyrene, anthracene), volatile aldehydes (e.g. formaldehyde, acetaldehyde, acrolein), benzene, nitric oxide and heavy metals (arsenic, chromium, lead). The charcoal contributes to high levels of carbon monoxide (CO) and the generation of carcinogenic PAH. Some of these chemicals are classified by the International Agency for Research on Cancer (IARC) as human carcinogens. In 2014, it was reported that people exposed to waterpipe smoke are at risk for leukaemia due to benzene uptake.

Reported ranges of toxicants produced during a single 1-h session of waterpipe use (in red) and from a single cigarette (in black)

NAB, *N*-nitrosoanabasine; NNN, *N*-nitrosonornicotine; NNK, (4-methylnitrosamino)-1-(3-pyridyl)-1-butanone

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Abbas Mohamadi

قلیان کشیدن، حتی در وقت آب گرفتگی منزل به علت سیل، لامرد استان فارس

Tobacco taxes are the most cost-effective way to reduce tobacco use, especially among young and poor people. A tax increase that increases tobacco prices by 10% decreases tobacco consumption by about 4% in high-income countries and about 5% in low- and middle-income countries.

- *Raising tobacco taxes to more than 75% of the retail price is among the most effective and cost-effective tobacco control interventions (it costs little to implement and increases government revenues).*

Seven countries (Bangladesh, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Kiribati, New Zealand, Romania and Seychelles) raised taxes on cigarettes to more than 75% of the retail price.

The tobacco industry has long opposed any strengthening of tobacco control measures, and is particularly active in attempting to prevent any type of tax increase leading to actual higher prices.

The industry makes spurious claims of economic harm caused by higher taxes, which are not borne out by the evidence.

One particular claim is that higher taxes lead to increased smuggling and illicit trade, but again the evidence does not support this.

The profit margin can potentially exceed 70% of the total market value of cigarettes

- روزانه ۱۰ میلیارد تومان هزینه سیگار
- سالانه ۳/۲۵۰ میلیارد تومان هزینه سیگار (۷۰٪ سود = ۲۵۵۵ میلیارد تومان)
- دولت و مردم ۲ تا ۳ برابر این ارقام هزینه درمان بیماری های ناشی از سیگار می کنند.

سازمان بهداشت جهانی :

کشورهای عضو معاهده جهانی کنترل دخانیات باید تا **سال ۲۰۱۵** به نحوی برنامه‌ریزی کنند که حداقل **۷۰ درصد** قیمت خرده‌فروشی یک پاکت سیگار مالیات باشد

افزایش مالیات دخانیات

کاهش مصرف سیگار

RAISE TOBACCO TAX

LOWER DEATH AND DISEASE

میزان قاچاق	میزان مالیات دخانیات	نام کشور
	٪۸۳	غزه
٪۱۵/۷	٪۸۰.۳	ترکیه
	٪۷۸	تونس
٪۱۱	٪۷۷	اردن
	٪۷۳	مصر
	٪۷۲	سودان
	٪۶۸	مراکش
٪۲۷/۵	٪۶۰	پاکستان
	٪۵۸	سوریه
	٪۵۳	یمن
٪۲۲/۵	٪۴۳	لبنان
٪۲۸/۷	٪۱۷	ایران

تعداد میلیارد نخ	قیمت متوسط پاکت (تومان)	قیمت متوسط هر نخ (تومان)	میزان فروش میلیارد تومان	مالیات اضافه درصد	مالیات میلیارد تومان	
۱۸	۱۲۰۰	۶۰	۱۰۸۰	۲۰	۲۱۶	سیگار تولید داخلی
۲۲	۳۰۰۰	۱۵۰	۳۳۰۰	۳۰	۹۹۰	سیگار تولید مشترک
۱۰	۴۰۰۰	۲۰۰	۲۰۰۰	۴۰	۸۰۰	سیگار وارداتی قانونی
۱۵	۵۰۰۰	۲۵۰	۳۷۵۰	-	-	سیگار قاچاق
۶۵	۱۳۲۰۰	۶۶۰	۱۰۱۳۰	۹۰	۲۰۰۶	جمع

- یک تن توتون = یک میلیون نخ سیگار = ۵۰۰۰۰۰ پاکت سیگار
- یک میلیون نخ سیگار = مرگ یک نفر در سال
- مصرف سالانه جهانی ۶ تریلیون نخ = ۶ میلیون مرگ در سال
- در ایران مصرف سیگار (به غیر از قلیان)
- ۶۰ تا ۶۵ میلیارد نخ = ۶۰ تا ۶۵ هزار مورد مرگ در سال

Table 3: The quantity, price, and excise tax of cigarette brands in Iran, 2013.

Brands	Price band	Local/Joint venture/Imported	Sale (million packs of 20 pieces)	Market share (%)	Retail price/pack of 20 (IRR)	Manufacturer price/CIF value per pack of 20 (IRR)	Value-added tax/pack of 20 (IRR)	Total tax/pack of 20 (IRR)
Springwater	Premium	Imported	0.4	0.02%	90,000	4,986	629	4,530
Winston	Mid-price	Joint venture	177	7.20%	45,000	5,483	658	3,388
Kent	Mid-price	Imported	298	12.08%	38,000	5,483	691	4,873
Kent	Mid-price	Joint venture	76	3.11%	38,000	5,483	658	3,388
Magna	Mid-price	Joint venture	216	8.78%	28,000	5,810	697	3,542
Pall Mall	Mid-price	Imported	10	0.39%	27,000	5,810	732	5,100
Pall Mall	Mid-price	Joint venture	17	0.71%	27,000	5,810	697	3,542
Monte Carlo	Mid-price	Joint venture	10	0.39%	27,000	5,810	697	3,542
Zest	Mid-price	Imported	1	0.03%	25,000	2,782	351	3,006
Cima	Mid-price	Imported	3	0.13%	22,000	2,785	351	3,008
Esse	Mid-price	Imported	49	1.99%	22,000	4,016	506	3,859
Esse	Mid-price	Joint venture	15	0.63%	22,000	4,016	482	2,699
Bahman	Mid-price	Local	510	20.69%	22,000	4,016	482	2,097
King	Mid-price	Imported	1	0.03%	20,000	1,771	223	2,306
Gold Mont	Mid-price	Imported	1	0.03%	20,000	2,604	328	2,883
Modern Nano Brown	Mid-price	Imported	5	0.20%	20,000	2,242	283	2,632
Montana	Economy	Imported	8	0.32%	18,000	5,481	691	4,872
Montana	Economy	Joint venture	139	5.65%	18,000	5,481	658	3,387
Affairs Slim	Economy	Imported	166	6.73%	18,000	2,356	297	2,711
G1	Economy	Local	151	6.14%	17,000	1,872	225	1,304
Sater	Economy	Local	40	1.64%	17,000	1,872	225	1,304
Manchester	Economy	Imported	5	0.21%	15,000	1,466	185	2,095
Ronhill	Economy	Imported	9	0.38%	14,500	2,937	370	3,112

Brands	Price band	Local/Joint venture/Imported	Sale (million packs of 20 pieces)	Market share (%)	Retail price/pack of 20 (IRR)	Manufacturer price/CIF value per pack of 20 (IRR)	Value-added tax/pack of 20 (IRR)	Total tax/pack of 20 (IRR)
Ronhill	Economy	Joint venture	5	0.21%	14,500	2,937	352	2,191
Bistoon	Economy	Imported	9	0.38%	12,000	2,053	259	2,501
Bistoon	Economy	Local	72	2.94%	12,000	2,053	246	1,371
Omega	Economy	Imported	11	0.46%	11,000	2,255	284	2,641
Zica	Economy	Local	144	5.85%	10,000	2,255	271	1,445
Homa	Economy	Local	5	0.19%	10,000	2,255	271	1,445
Kingdom	Economy	Imported	9	0.38%	9,000	1,872	236	2,376
Bijan Super Slim	Economy	Local	6	0.26%	9,000	1,872	225	1,304
Tir	Economy	Local	143	5.82%	9,000	1,872	225	1,304
Favardin	Economy	Local	61	2.47%	8,000	1,872	225	1,304
30	Economy	Local	10	0.42%	8,000	1,872	225	1,304
57	Economy	Local	44	1.79%	7,000	1,872	225	1,304
Caspian	Economy	Local	11	0.45%	6,700	1,872	225	1,304
Kish	Economy	Local	5	0.19%	6,700	1,872	225	1,304
Asia	Economy	Local	12	0.47%	6,500	1,872	225	1,304
98	Economy	Local	6	0.26%	6,000	1,872	225	1,304
ALL			2,462		22,909			

Source: Ministry of Finance and Economic Affairs, Ministry of Industry and Trade, I.R. Iran, 2014.

• مالیات بر دخانیات موثرترین و مقرون به صرفه ترین راه برای کنترل استعمال دخانیات در جهان است.

• افزایش مالیات دخانیات معادله برد برد است:
*افزایش درآمد دولت * کاهش مصرف دخانیات

